

IFLA – WLIC i Seoul, Korea, 20-24 augusti 2006

Anna Swärd Bergström
Umeå universitetsbibliotek

Jag sökte och fick stipendium från Svensk Biblioteksförning för att besöka IFLA:s World Library and Information Congress i Seoul, Korea. Egentligen visste jag nog inte så mycket om Korea innan jag åkte. Jag visste inte att man i det landet äter en sorts surkål (kimchi) morgon, middag och kväll och att man faktiskt använder olika hälsningsfraser under året beroende på om surkålen är skördad eller ej. Jag visste inte heller att man haft ett alldeles eget alfabet sedan 1400-talet och inte att man var mer än 50 år före tyskarna med att börja trycka böcker. Här har man också ett nationalbibliotek för barn och ungdom. Korea är ett spännande land som haft en otrolig utveckling under de senaste decennierna. Nu är landet så utvecklat att våra från Sverige medhavda mobiler inte fungerade...

Till Seoul

Med två tidigare besök på IFLA:s World Library and Information Congress (Glasgow 2002 och Oslo 2005) var jag inte alldeles handfallen inför uppgiften. Hela kongressen hölls på ett jättelikt konferenscenter (COEX) så det var inte svårt att orientera sig. Det var heller inte svårt att orientera sig i jättestaden Seoul trots att bokstäverna för mig var obegripliga och engelskkunskaperna hos mötande ofta ganska bristfälliga. Den fräscha och pedagogiskt skyltade tunnelbanan var räddningen.

Invigning med "high officials"

Invigningen av kongressen var som alltid mäktig. Den omgavs av stort säkerhetspådrag eftersom förre presidenten tillika Nobelpristagaren Kim Dae-jung samt rikets första dam talade under ceremonin. Invigningen var pampig och man hade även komponerat en theme song: "Guiding our dreams" för IFLA WLIC 2006. En flygande ängel ingick också i paketet.

Sessionerna – några glimtar

Eftersom jag inom Biblioteksförningen är aktiv inom katalogiseringsområdet var det naturligt att fokusera på sessioner inom detta och besläktade områden för att uppdatera mig inför kommande arbete, men det fanns även möjlighet att fylla på med annat av intresse. Jag hann med programpunkter om fjärrlån, dagstidningar, digitalisering, undervisning och ett antal intressanta föredrag om förvärv av ffa e-böcker. Dessutom erbjöd utställarna möjlighet att diskutera med en hel del leverantörer som vi är kunder hos.

Här följer några intressanta nedslag. (Läs gärna föredragen på webben. Gå in på <http://www.ifla.org/IV/ifla72/Programme2006.htm> och leta rätt på sessionens nummer.)

Nr 88

FAIFE (IFLA Committee on Free Access to Information and Freedom of Expression) inbjöd till en öppen debatt om Mohammed-karikatyterna publicerade i Danmark. En

aldrig sinande ström av talare från världens alla hörn önskade ge sin uppfattning i frågan och tyvärr hanns inte alla med. Det var ett lovvärt initiativ av FAIFE att lyfta denna brännande fråga till öppen debatt och väldigt nyttigt för alla åhörare att ta del av hur oändligt många infallsvinklar frågor kring yttrandefriheten har.

Nr 84

Division of Bibliographic Control ansvarade för allmän uppdatering när det gäller FRBR-arbetet och dess angränsande akronymer i form av FRAR, FRANAR och FR SAR. De senare handlar om olika modeller för auktoritetsarbete.

Nr 102

IFLA-CDNL Alliance for Bibliographic Standards, förkortat ICABS, bjöd på tre intressanta föredrag. Alan Danskin, British Library talade om "The death of cataloguing", vilket tycks vara ett populärt ämne i dessa dagar. Han kom dock fram till att i det korta perspektivet är det nog inte dags för katalogiseringens död och kanske inte heller i det långa, eftersom katalogiseringen inte bara beskriver utan också *etablerar kontext*. Att digitalisera det tryckta arvet går heller inte så fort. Danskin hoppades också att AACR:s (de anglo-amerikanska katalogreglernas) efterträdare Resource description and access – RDA ska kunna lyfta katalogisatörernas fokus från små detaljer till övergripande principer. En dag är vi alla katalogisatörer, spådde Danskin, och syftade då på t ex LibraryThing som möjliggör att man kan katalogisera sitt eget bibliotek.

Under samma rubrik presenterade Warwick Cathro Australiens nya samkatalog "Libraries Australia" – en samkatalog med ambitioner att nå långt bortom katalogens traditionella uppgifter. Mina tankar gick snabbt till vårt Libris och utredningen om Libris som lokalt system. Intressant att titta vidare på Australiens projekt.

Det tredje föredraget hölls av Sally McCallum som snabbt och med oefterhärmlig pregnans uppdaterade åhörarna i hur olika sökprotokoll fungerar. SRU och A9 var begrepp jag lärde mig efter detta.

Sessionen avslutades med sedvanlig plats för frågor och kommentarer. En dam från Afrika konstaterade då: "Allt detta är mycket imponerande och bra, men jag kom hit för att lära mig hur man skriver katalogkort". För mig kändes detta som lite av dilemman i IFLA. Vem är IFLA och dess kongress till för? Vems nivå ska man ligga på och vems frågor ska stå i fokus? Svaret lär vi få vänta på, men i det aktuella fallet ryckte gurun Barbara Tillett, Library of Congress, in och utlovade privatlektioner.

Nr 109

Bibliography section bjöd på fyra föredrag om nationalbibliografier i Asien. Man kan konstatera att det finns stora luckor i bibliograferandet i Kina, Japan och Korea, men värst ställt är det i de numera självständiga staterna som tidigare tillhörde Sovjetunionen: Kazakstan, Kirgizistan m fl. Där är luckorna enorma.

Nr 123

IFLA:s Cataloguing section bjöd denna gång på beskrivningar från ett antal nationella projekt eller samarbetsprojekt. Barbara Tillett beskrev ett projekt om virtuella auktoritetsfiler, där man sökt sammanställa auktoritetsfiler från olika länder.

Från Lettland berättades om ett projekt där man lyckats få till ett unikt samarbete med dagspressen för att snabbt tillgängliggöra artiklar med tillhörande metadata.

Besök på National Library

Man kan inte besöka ett så avlägset land utan att ta chansen att se ett bibliotek. Studiebesök erbjöds inom kongressens ram till åtskilliga institutioner, men jag valde nationalbiblioteket. I Korea är nationalbiblioteket uppdelat mellan "huvudbiblioteket" National Library, National Library for Children and Young Adults (invigt i år) och det ännu inte byggda National Digital Library. Det sistnämnda kunde man se i virtuellt skick och för att vara ett digitalt bibliotek var det förvånansvärt stort... men man förklarade detta med att det behövdes så mycket plats för olika typer av utrustning. Nationalbiblioteket i sig innebar inga större överraskningar. Lite förvånande var det dock att man stängt in all nordkoreansk litteratur i magasin som inte var öppna för allmänheten.

Ambassadbesök

Ett besök hos ambassadören bidrog också till att få flera pusselbitar till bilden av landet Korea. Ambassadören var visserligen i Sverige, men hans närmaste man med övrig personal informerade om intressanta saker gällande levnadsförhållanden, industri, relationer till Sverige och hur man tänker kring och i viss mån planerar för en återförening mellan Nord- och Sydkorea någon gång i framtiden.

Kultur

De inhemska arrangörerna hade vinnlagt sig om att visa oss Koreas riktigt goda sidor. Det skedde dels genom rikliga bufféer med koreanska specialiteter (sponsrade såväl av kulturministeriet som av borgmästaren) dels genom teater och dans. Vi fick förmånen att njuta av en fantastisk föreställning med utdrag ur operor, danser med solfjädrar i de allra mest sagolika former och - det mest fantastiska av allt - det koreanska trumspellet med c:a 40 personer och 200 trummor på scenen samtidigt.

Reflektioner

Kongressens placering i Korea gjorde att ansträngningar gjorts för att få med många talare från Asien. Detta gjorde att en del sessioner blev mindre intressanta. Dock upplevde jag även exempel på motsatsen ("Bibliography" ovan t ex.). Ibland kunde språket vara ett problem. Många sessioner hade simultantolkning och det hände att det var lättare att förstå den tyska tolkningen om engelskan var skral. Många gick ut och in under sessionerna och den siste i varje block fick ofta finna sig i en uttunnad åhörarskara. På grund av den långa tidsrymden mellan programmets färdigställande och konferensens avhållande var det inte ovanligt att föredragshållaren inte hade möjlighet att komma och att dennes paper lästes upp av en annan. Sådana papers kan man lika gärna läsa på webben, särskilt när det gäller karismatiska talare som Jean-Claude Guédon, vilken av personliga skäl uteblev.

Till slut

En kort rapport lämnar med nödvändighet en hel del övrigt att önska. Den som undrar över något i rapporten är välkommen att höra av sig till mig.

Jag kände mig väldigt nöjd med min resa till Seoul och den blandning som konferensen, landet och alla kollegor jag språkat med innebar. Jag kände mig stimulerad, uppdaterad, entusiasmerad och väldigt privilegierad!